NERINGOS SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS
DĖL PRITARIMO NERINGOS SAVIVALDYBĖS ŠILUMOS ŪKIO INFRASTRUKTŪROS SPECIALIOJO PLANO KONCEPCIJOS II ALTERNATYVOS SPRENDINIAMS

2025 m. gruodžio d. Nr. V13-
Neringa

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 19 punktu, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 30 straipsnio 6 dalies 2 punktu, Neringos savivaldybės tarybos 2024 m. gegužės 30 d. sprendimu Nr. T1-141 „Dėl pritarimo rengti Neringos savivaldybės šilumos ūkio infrastruktūros specialiojo plano keitimą ir planavimo tikslų nustatymo“ bei atsižvelgdamas į UAB „Daugėla“ pateiktą 2025 m. lapkričio 18 d. prašymą, (reg. Nr. V14-6857/ P-25-106) dėl Neringos savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano sutarties įgyvendinimo:

1. P r i t a r i u Neringos savivaldybės šilumos ūkio infrastruktūros specialiojo plano koncepcijos II alternatyvos sprendiniams (pridedama).

2. Į p a r e i g o j u Architektūros ir teritorijų planavimo skyrių ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio įsakymo priėmimo paskelbti šį įsakymą Neringos savivaldybės interneto svetainėje ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje (TPDRIS).

Šis įsakymas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymo nustatyta ne teismo tvarka Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos (A. Vienuolio g. 8, Vilnius, arba info@vtpsi.lt, daugiau informacijos https://vtpsi.lrv.lt/lt/paslaugos/asmenu-aptarnavimas-1/), Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Regionų administraciniam teismui, skundą (prašymą, pareiškimą) paduodant bet kuriuose teismo rūmuose (Galinio Pylimo g. 9, 91230 Klaipėda, A. Mickevičiaus g. 8A, 44312 Kaunas, Respublikos g. 62, 35158 Panevėžys, Dvaro g. 80, 76298 Šiauliai, Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius), per vieną mėnesį nuo jo paskelbimo arba įteikimo suinteresuotai šaliai dienos.

Administracijos direktorius Egidijus Šakalys

Žydrūnė Stuopelytė
2025-12-09

NERINGOS SAVIVALDYBĖS ŠILUMOS ŪKIO INFRASTRUKTŪROS SPECIALUSIS PLANAS

KONCEPCIJA

TPD Nr. S-RJ-23-24-704

PARENGĖ:

UAB „DAUGĖLA“
A. Smetonos g. 8-2
01115 Vilnius
El. paštas: daugela@daugela.lt

Projekto vadovas, atestato Nr. TPV 0110	Nerijus Gerdvilis	
Vykdytoja	Dr. Gaudenta Sakalauskienė	
Vykdytoja	Daina Radzevičienė	

2025 m.

TURINYS

TURINYS **2**

1. BENDROJI DALIS **3**

1.1. Pagrindiniai specialiojo plano tikslai 3

2. KONCEPCIJA **5**

2.1. Strateginių tikslų analizė 5
2.2. Koncepcijos alternatyvų prielaidos 12
2.2.1. Alternatyva Nr. 1 12
2.2.2. Alternatyva Nr. 2 13
2.2.3. Išimtys, galiojančios visoje planuojamoje teritorijoje, nepriklausomai nuo nustatytos zonos bei reglamento 14
2.3. Alternatyvų palyginimas 15
2.4. Šilumos ūkio infrastruktūros plėtros finansavimo šaltiniai ir įgyvendinimas 17

4. BRĖŽINIAI **19**

1 brėžinys. Koncepcija. Alternatyva Nr. 1. Juodkrantė M 1:5 000
2 brėžinys. Koncepcija. Alternatyva Nr. 2. Juodkrantė M 1:5 000
3 brėžinys. Koncepcija. Alternatyva Nr. 1. Nida M 1:5 000
4 brėžinys. Koncepcija. Alternatyva Nr. 2. Nida M 1:5 000

1. BENDROJI DALIS

1.1. Pagrindiniai specialiojo plano tikslai

Specialiojo plano keitimo pagrindas: Neringos savivaldybės tarybos 2024 m. gegužės 30 d. sprendimas Nr. T1-141 „Dėl pritarimo rengti Neringos savivaldybės šilumos ūkio infrastruktūros specialiojo plano keitimą ir planavimo tikslų nustatymo“.

Planavimo organizatorius: Neringos savivaldybės administracijos direktorius, adresas: Taikos g. 2, LT-93123 Neringa, tel. (+370) 46952665, el. p. administracija@neringa.lt, puslapis internete www.neringa.lt.

Planavimo dokumento pavadinimas: Neringos savivaldybės šilumos ūkio infrastruktūros specialusis planas (toliau – Specialusis planas).

Teritorijų planavimo rūšis: specialusis.

Teritorijų planavimo lygmuo: savivaldybės.

Planuojamos teritorijos: Neringos savivaldybės teritorija, plotas – 13876,77 ha.

Planavimo tikslai:

- Įgyvendinant Nacionaliniame pažangos plane nustatytus sprendinius ir priemones, suformuoti ilgalaikes Savivaldybės šilumos ūkio modernizavimo ir plėtros kryptis, siekiant užtikrinti tvarų, saugų, patikimą ir nepertraukiamą šilumos tiekimą vartotojams pagrįstomis būtinosiomis sąnaudomis, neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai;
- Suderinti valstybės, Savivaldybės, energetikos įmonių, fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių interesus aprūpinant vartotojus šiluma ir energijos ištekliais šilumos gamybai;
- Vadovaujantis pakoreguoto Neringos savivaldybės teritorijos ir jos dalių bendrojo plano, patvirtinto Neringos savivaldybės tarybos 2023 m. spalio 26 d. sprendimu Nr. T1-217 „Dėl Neringos savivaldybės teritorijos ir jos dalių bendrojo plano koregavimo, nustatant prioritetines savivaldybės infrastruktūros plėtros teritorijas, patvirtinimo“ (toliau – Bendrasis planas), sprendiniais, Kuršių nerijos nacionalinio parko tvarkymo plano, patvirtinto 2022m. vasario 23 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 144, sprendiniais, reglamentuoti Neringos savivaldybės teritorijos aprūpinimo šiluma būdus ir (arba) naudotinas kuro bei energijos rūšis šilumos gamybai šilumos vartotojų teritorijose;
- Numatyti preliminarias investicijų apimtis, finansavimo poreikį ir finansavimo šaltinius į šilumos ūkio plėtrą ir modernizavimą.

Planavimo uždaviniai:

- esant ekonominiam pagrindimui, numatyti šilumos ūkio inžinerinės infrastruktūros plėtrą ir numatyti tam reikalingas teritorijas;
- numatyti arba, vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis, nustatyti šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonas;
- vadovaujantis Žemės paėmimo visuomenės poreikiams taisyklių ir Žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklių nuostatomis, numatyti motyvuotai pagrįstas konkrečias vietas ir plotus žemei visuomenės poreikiams paimti;
- numatyti šilumos ūkio inžinerinei infrastruktūrai funkcionuoti reikalingus servitutus;
- numatyti šilumos ūkio inžinerinės infrastruktūros statinių išdėstymą;
- numatyti atsinaujinančių išteklių naudojimo plėtrą.

Tyrimai ir galimybių studijos: atliekama.

Informacija apie strateginį pasekmių aplinkai vertinimą (SPAV) ir teritorijos vystymo koncepciją: Strateginio pasekmių aplinkai vertinimas atliekamas pagal poreikį, vadovaujantis

Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu. Teritorijos vystymo koncepcija rengiama.

Planavimo sąlygas parengė ir išdavė:

- Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (REG28693661);
- Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (REG29478690);
- AB „Via Lietuva“ (REG28386542);
- Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos (REG28929995);
- Aplinkos apsaugos agentūra (REG28557678);
- Telia Lietuva, AB (REG28612193);
- Uždaroji akcinė bendrovė „Neringos vanduo“ (REG28626853);
- Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos (REG28823059);
- AB „Energijos skirstymo operatorius“ (REG28346983);
- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos (REG28819026);
- Kuršių nerijos nacionalinio parko direkcija (REG28833800);
- Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos (REG28895256);
- Neringos savivaldybės administracija (REG29019707);
- Valstybinė miškų tarnyba (REG29116216);
- Lietuvos kariuomenė (REG29404969);
- Viešoji įstaiga Transporto kompetencijų agentūra (REG29521954);
- Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos (REG29210348);
- AB Litgrid (REG35179192).

2. KONCEPCIJA

2.1. Strateginių tikslų analizė

Rengiant Neringos savivaldybės šilumos ūkio infrastruktūros specialųjį planą nagrinėjamos dvi specialiojo plano alternatyvos atsižvelgiant į tikslus, sprendinius ir uždavinius, kurie yra nustatyti pagrindiniuose strateginiuose dokumentuose:

- Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje;
- 2021-2030 metų Nacionaliniame pažangos plane;
- Nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų plane 2021-2030 metams;
- Lietuvos Respublikos bendrajame plane;
- Neringos savivaldybės teritorijos ir jos dalių bendrajame plane;
- Kuršių Nerijos nacionalinio parko tvarkymo plane;
- Neringos savivaldybės strateginis plėtros plane 2021-2030 metams;
- Neringos savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų plane iki 2030 m.

Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija

Siekiant įgyvendinti Lietuvos energetikos viziją šilumos ūkio sektoriuje, numatomi šie strateginiai Lietuvos energetikos tikslai iki 2050 m.:

I. Saugus ir patikimas energijos tiekimas;
II. 100 proc. neutralaus poveikio klimatui energijos Lietuvai ir regionui;
III. Energijos išteklių prieinamumas vartotojams.

I. Saugus ir patikimas energijos tiekimas visiems vartotojams bus užtikrinamas įgyvendinant uždavinius:

- Gamtinių ir kitų dujų, naftos ir naftos produktų tiekimo užtikrinimas pereinamuoju į neutralaus poveikio klimatui ekonomiką laikotarpiu.
- Pasirengimas krizėms ir atsparios Lietuvos energetikos sektoriaus infrastruktūros užtikrinimas – bus stiprinamas gebėjimas reaguoti į karines, ekonomines, politines ir klimato krizes, kaupiamos gamtinių dujų, žalios naftos ir naftos produktų atsargos, privalomos įgyvendinant tarptautinius įsipareigojimus, ir kitos būtinos atsargos, reikalingos energijos tiekimo sutrikimų ir (ar) gedimų atveju. Taip pat stiprinami energetikos sektoriaus fizinio ir kibernetinio saugumo pajėgumai, siekiant užkirsti kelią bet kokiems fizinės saugos ir kibernetinio saugumo pažeidimams.

Pirmo uždavinio įgyvendinimui numatyta:

1) Neutralaus poveikio klimatui energijos gamybos ir vartojimo technologijų vystymasis, žaliojo kurso politika ir energijos vartojimo efektyvumo didėjimas lems struktūrinį gamtinių dujų vartojimo mažėjimą po 2030 m. Numatoma, kad Lietuvoje, kaip ir ES, gamtinės dujos išliks svarbus energijos išteklius pereinamuoju į neutralaus poveikio klimatui ekonomiką laikotarpiu, tačiau gamtinių dujų vaidmuo energijos gamyboje bus vis labiau orientuotas į elektros energijos gamybos iš AEI balansavimą.

2) Bus siekiama nuosekliai dekarbonizuoti dujų rinką ir užtikrinti patikimą šalies vartotojų aprūpinimą gamtinėmis ir žaliosiomis dujomis ar kitomis mažo anglies dioksido pėdsako dujomis už konkurencingas kainas, pagrįstas sąnaudomis.

3) Iki 2050 m. bus siekiama užtikrinant dujų iš AEI integravimą ir nuosekliai pakeičiant gamtinių dujų naudojimą žaliąja energija – vykdant elektrifikaciją, naudojant biometaną, sintetinį metaną, vandenilį ar kitas kuro rūšis, pagamintas iš AEI.

Antro uždavinio įgyvendinimui numatyta:

1) Įgyvendinant nacionalinius reikalavimus, energetikos sektoriaus įmonėms, turinčioms daugiau kaip 5 MW galios šilumos ir (ar) elektros energijos gamybos įrenginius ir gaminančioms parduoti skirtą šilumos ir (ar) elektros energiją, atsižvelgiant į gamybos šaltinių technines ypatybes privaloma turėti 10 kalendorinių dienų vartojimo poreikį atitinkantį energijos išteklių rezervinių atsargų kiekį šaltuoju metų laikotarpiu.

2) Būtina įvertinti galimybes pakeisti esamas energijos išteklių atsargas, gaunamas iš iškastinio kuro, į neutralaus poveikio klimatui energijos atsargas. Pagrindinis šių energijos išteklių pakeitimas numatomas po 2030 m. Taip pat svarbu skatinti energijos kaupimo infrastruktūros plėtrą, CŠT sektoriuje plačiau panaudoti trumpalaikio ir ilgalaikio saugojimo (sezonines) šilumos talpyklas.

3) Energetikos sektoriaus įmonėms, valdančioms strateginę reikšmę turinčius energetikos objektus, keliami fizinės energetikos objektų apsaugos reikalavimai turi būti nuolat peržiūrimi ir atnaujinami, siekiant gerinti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto apsaugą. Daugiausia dėmesio bus skiriama grėsmėms, kurių gali atsirasti dėl Lietuvai nedraugiškų šalių naudojamų hibridinio karo priemonių, papildomai diegiant priemones, kurios leistų užtikrinti infrastruktūros apsaugą.

4) CŠT įmonės privalo būti pasirengusios užtikrinti veiklos tęstinumą ekstremaliųjų situacijų atvejais. Ypač svarbu numatyti ir įdiegti priemones, kurios totalios elektros energetikos sistemos avarijos atveju leistų užtikrinti šilumos gamybą ir jos tiekimą kritiniams vartotojams ir išsaugotų šilumos gamybos ir tiekimo sistemų funkcionalumą.

5) Energetikos objektų apsauga privalo apimti ir kibernetinį saugumą. Energetikos sektoriaus įmonės turi būti pasiruošusios reaguoti į kibernetines grėsmes, nuolat atnaujinti kibernetinio saugumo priemones, įsigyti naujos įrangos, organizuoti periodinius mokymus, įtraukiant visus įmonių, įstaigų, institucijų darbuotojus, ir specializuotas pratybas kibernetinio saugumo specialistams.

II. Siekiant 100 proc. neutralaus poveikio klimatui energija Lietuvai ir regionui tikslo, bus įgyvendinamas uždavinys – užtikrinti, kad šilumos energijos sektorius atsisakytų taršaus kuro naudojimo ir pereitų prie AEI, ir skatinti vėsumos sektoriaus plėtrą.

Šio uždavinio įgyvendinimui numatyta:

1) Šilumos sektoriaus dekarbonizacija. Pokyčius šilumos tiekimo sektoriuje iki 2050 m. lems šios pagrindinės kryptys: pastatų energinio efektyvumo didėjimas, perėjimas prie aplinkos energiją naudojančių technologijų (pavyzdžiui, šilumos siurblių) ir augantis AEI technologijų naudojimas.

2) Individualiai šiluma ir vėsuma apsirūpinančių vartotojų perėjimas prie elektros energijos. Siekiama, kad iki 2050 m. individualiai šiluma ir vėsuma apsirūpinantys vartotojai vartotų neutralaus poveikio klimatui energijos šaltinius. Taip pat siekiama, kad individualus apsirūpinimas šiluma ir vėsuma būtų maksimaliai efektyvus ir tenkinantis vartotojų poreikius mažiausiomis sąnaudomis ir darytų mažiausią neigiamą poveikį aplinkai.

3) Centralizuotai pagamintos šilumos vartojimas.

Pagrindinės kryptys CŠT sektoriaus transformacijai įgyvendinti:

- šilumos gamybai naudojamų neutralaus poveikio klimatui energijos išteklių įvairinimas (saulės energija, atliekinė šiluma, kitos AEI naudojančios technologijos, šilumos talpyklų diegimas);

- CŠT sistemų dalinė elektrifikacija, panaudojant aplinkos, elektros energiją, atliekinę ir perteklinę šilumą (vėsumą);
- trumpalaikių ir ilgalaikių energijos saugojimo pajėgumų sukūrimas;
- biokogeneracija ir tvaraus vietinio biokuro naudojimas;
- šilumos tiekėjų (gamintojų) dalyvavimas teikiant elektros energetikos sistemos lankstumo ir balansavimo paslaugas;
- CŠT sistemų transformacija, pritaikant jas darbui žemos temperatūros režimu (ketvirtosios kartos CŠT sistemos);
- vandenilio gamyboje ir kitų pramonės šakų procesuose susidarančios atliekinės šilumos panaudojimas CŠT sistemose;
- anglies dioksido surinkimo ir saugojimo technologijų diegimas šilumos gamybos įrenginiuose;
- CŠT sistemų skaitmenizacija ir išmaniųjų energijos tinklų valdymo sprendimų diegimas;
- CŠT sistemų atsparumo didinimas išorės (klimato ir hibridinėms) grėsmėms;
- CŠT plėtra miestuose, tankiai apgyvendintose teritorijose, keičiant taršų individualų šildymą;
- šilumos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių diegimas, įskaitant daugiabučių namų sistemų ir šilumos punktų modernizavimą, priežiūros efektyvinimą.

CŠT sektoriaus transformacijai įgyvendinti svarbios sąlygos:

- palankios investavimo aplinkos, finansinių priemonių sukūrimas investicijoms į CŠT infrastruktūros atnaujinimą;
- tarpsektorinė energetikos sektorių integracija, efektyviai panaudojant esamą infrastruktūrą;
- galima šilumos tiekimo įmonių konsolidacija, kurią palengvintų didesnis finansinių ir žmogiškųjų išteklių sutelkimas.

Įgyvendinant šilumos sektoriaus dekarbonizaciją CŠT sektoriuje, siekiama šių rodiklių:

- CŠT galutinės energijos suvartojimas: 2030 m. – 9,9 TWh, 2050 m. – 9,0 TWh;
- AEI dalis vykdant CŠT: 2030 m. – 90 proc., 2050 m. – 100 proc.

Taip pat vertinama, kad biokuro gamybos šaltiniai (tiek kogeneracija, tiek vandens šildymo katilai, deginantys biokurą, kurio gamyboje naudojamos miško kirtimo liekanos) 2050 m. sudarys apie 50 proc. šilumai gaminti sunaudoto kuro struktūros dalies.

Naujų gamybos pajėgumų įrengimas numatomas CŠT sistemose, kuriose šiuo metu reikšminga šilumos energijos dalis gaminama naudojant gamtines dujas ir viso šilumos poreikio nepavyksta padengti naudojant CŠT elektrifikavimo ir gamybos iš AEI technologijas.

4) Biokuro naudojimas. Siekiama, kad individualiai šiluma apsirūpinantys vartotojai atsisakytų neefektyvių biokuro naudojimo įrenginių namų ūkiuose, o CŠT sektoriuje siekiama, kad iki 2050 m. visa šilumos energija būtų gaminama iš biomasės ir kitų AEI. 2030 m. AEI dalis turi sudaryti ne mažiau kaip 90 proc., 2050 m. – 100 proc.

Siekiant efektyvesnio biokuro naudojimo namų ūkiuose, reikalinga:

- neefektyvius biomasę ir iškastinį kurą naudojančius katilus keisti į efektyvesnes, AEI naudojančias šilumos gamybos technologijas arba efektyvius biokuro katilus;
- diegti efektyvias AEI naudojančias šilumos gamybos technologijas;
- siekiant sumažinti kietųjų dalelių sukeliamą žalą, apriboti kietojo biokuro naudojimą patalpoms šildyti tankiai apgyvendintose vietovėse;
- skatinti AEI technologijų diegimą.

Įgyvendinant šilumos sektoriaus dekarbonizaciją, biokuro srityje siekiama tokių rezultatų:

- iki 2050 m. AEI dalis CŠT sektoriuje – 100 proc. (biomasė – iki 50 proc.), AEI dalis decentralizuotai tiekiamos šilumos energijos sektoriuje – 100 proc. (biomasė – iki 30 proc.);
- vietinio, tvarumo kriterijus atitinkančio, biokuro pasiūla atitinka paklausą, importuojamo biokuro kiekių svyravimai nedaro įtakos rinkos dalyviams, nesudaro biokuro deficito ar pertekliaus;
- nuoseklus biokuro naudojimo CŠT sektoriuje mažėjimas, keičiant jį kitomis AEI naudojančiomis technologijomis, kurios užtikrintų nuo 30 iki 50 proc. metinio CŠT poreikio;
- išmetamų kietųjų dalelių sukeliamos žalos ir galutinio energijos suvartojimo sumažėjimas, atsisakant neefektyvaus biokuro naudojimo namų ūkiuose.

III. Energijos išteklių prieinamumas vartotojams bus siekiama įgyvendinant šiuos uždavinius:

- skatinama gaminančių vartotojų ir aktyviųjų vartotojų plėtra;
- mažinant energijos nepriteklių patiriančių namų ūkių skaičių, skatinamas bendruomeninės energetikos vystymasis;
- siekiant apsaugoti vartotojus nuo energijos kainų šuolių ir didinti bendrą valstybės atsparumą, užtikrinamas energijos kainų ir rinkos konkurencingumas;
- skatinamas paklausos valdymas elektros energetikos sistemos lankstumo ir balansavimo paslaugų rinkose.

Energijos vartojimo efektyvumo didinimas – vienas iš svarbiausių ES ir Lietuvos nacionalinių įsipareigojimų.

Pagrindinės energijos vartojimo efektyvumo didinimo kryptys susijusios su šilumos ūkiu yra šios: skatinti daugiabučių gyvenamųjų ir viešųjų pastatų atnaujinimą, taikyti naujausius ir pažangiausius pastatų atnaujinimo būdus, naujų ir beveik energijos nevartojančių (A+ ir aukštesnių energinio efektyvumo klasių) pastatų statybą, šilumos siurblių diegimą pastatuose šilumos gamybai ir vėsumai, efektyvų pastatų energijos sąnaudų valdymą, kuris apimtų pastato automatizavimą, nuotolinį valdymą ir efektyvią energijos naudojimo stebėseną.

2021-2030 metų Nacionalinis pažangos planas

Reikšmingas oro taršos šaltinis yra kietasis kuras, naudojamas šilumos energijai gaminti ir ypač namų ūkiuose būstams šildyti, kai naudojami neefektyvūs, nepakankamai prižiūrimi įrenginiai. Dauguma (66 proc.) Lietuvos gyventojų gyvena daugiabučiuose namuose, o apie 96 proc. daugiabučių namų pastatyti iki 1993 metų. Šie namai energetiškai neefektyvūs, neatitinka šiuo metu keliamų atitvarų šiluminių savybių reikalavimų, inžinerinės sistemos nusidėvėjusios. Mažinti energijos suvartojimą ir aplinkos taršą nepadeda ir neracionalus vartotojų elgesys energijos efektyvumo srityje, o bendras visuomenės energijos taupymo ir energijos efektyvumo svarbos suvokimas dar nėra susiformavęs.

Daugiabučiai gyvenamieji pastatai Lietuvoje sunaudoja daugiausia, t. y. 54 proc., galutinės suvartojamos šilumos energijos. Būtent šioje srityje, kuri sudaro 60 proc. visų Lietuvos pastatų fondo pagal plotą, didžiausias šilumos energijos kiekio taupymo potencialas.

Didinti gyventojų aplinkosauginį sąmoningumą, siekiant elgsenos pokyčių ir mažinti taršą. Švietimas ir informavimas apie aplinkos būklę ir kitus su aplinka susijusius klausimus didina gyventojų sąmoningumą, skatina juos keisti elgseną ir pasirinkti aplinkai ir sveikatai palankų

gyvenimo būdą, keisti vartojimo, šilumos energijos gamybos būdo pasirinkimo ir atliekų tvarkymo įpročius ir taip prisidėti prie aplinkosaugos.

Pagrindiniai uždaviniai šilumos sektoriuje:

1. didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį nuo galutinio energijos suvartojimo šildymui ir aušinimui;
2. mažinti necentralizuotai šilumą gaminančių arba iki 20 MW galios įrenginių išmetamo ŠESD kiekį.

Nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų planas 2021-2030 metams

Įgyvendinat 2018 m. gegužės 30 d. Europos parlamento ir Tarybos direktyvą 2018/844 ir direktyvą 2012/247/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, parengtas Nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų planas 2021-2030 m., kuriame numatyta:

1. skatinti kompleksišką daugiabučių gyvenamųjų ir viešųjų pastatų atnaujinimą (prioritetą teikiant gyvenamųjų kvartalų renovacijai) ir iki 2030 m. sutaupyti 5-6 TWH energijos.
2. Pagal Lietuvos ilgalaikę pastatų renovacijos strategiją iki 2050 m. visi Lietuvos vieši ir privatūs pastatai bei gyvenamieji namai turės būti energijos nevartojantys, visiškai nepriklausomi nuo iškastinio kuro, o jų anglies dvideginio pėdsakas turės būti lygus nuliui.

Lietuvos Respublikos bendrasis planas

Urbanistiniams centrams ir jų planuojamoms teritorijoms taikyti kompaktiškumo principus: kokybiškos vietinės paslaugos, urbanistinių teritorijų regeneracija, efektyvus mobilumas ir optimali susisiekimo infrastruktūra, vietinė produkcija, intensyvus naudojimas, tankumas, darnus būstas, miestų žalios ir viešos erdvės. Šie principai svarbūs ilgalaikiame ir urbanistiniame ir teritorijų planavime, siekiant optimizuoti miesto formos erdvinę dimensiją ir įgyvendina darnaus vystymosi tikslą Nr. 11 (pasiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs).

306. Sukurti inžinerinių sistemų prisitaikymo prie klimato kaitos reguliavimą, atrinkti technologinius sprendimus klimato kaitos poveikio prevencijai ir klimato kaitos poveikio mažinimui, parengti reikiamų tyrimų pagal inžinerinių sistemų pobūdį programas bei juos vykdančius specialistus, diegti klimato kaitos poveikio inžinerinei infrastruktūrai stebėsenos mechanizmus.

307. Tolygiai pereiti prie mažo išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) kiekio technologijų. Visuose ūkio sektoriuose (energetika, pramonė, transportas, žemės ūkis ir kiti sektoriai) plėtrą vykdyti siekiant inovatyvumo, atsparumo klimato kaitos pokyčiams, taikant žiedinės ekonomikos principus. Skatinti atsinaujinančių energijos išteklių (toliau – AEI) panaudojimą energijos gamybai, alternatyvių degalų naudojimą ir elektrifikaciją transporto sektoriuje, diegti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones.

315. Šilumos sektoriuje skatinti atsinaujinančių energijos išteklių (toliau – AEI) plėtrą, didžiausią dėmesį skiriant šių išteklių naudojimui centralizuotai tiekiamos šilumos gamybai ir šilumos gamybai namų ūkiuose.

316. Intensyviai urbanizuojamose teritorijose, apsirūpinimui šiluma prioritetą teikti centralizuoto šilumos tiekimo būdui. Didinti centralizuotai tiekiamos šilumos gamybos, perdavimo ir vartojimo efektyvumą.

317. Sukurti decentralizuoto sektoriaus aprūpinimo šiluma inventorizavimo sistemą. Skatinti individualiai šildomų pastatų perėjimą prie netaršių ir mažo ŠESD kiekio technologijų, prioritetą teikiant namų ūkiams.

318. Skatinti naujų energijos gamybos technologijų iš geoterminių išteklių kūrimą ir jų integravimą į energetikos sistemą. Prioritetas teikiamas sekliosios geoterminės energetikos vystymui, numatant skatinimo mechanizmą.

319. Vystyti centralizuotą vėsumos energijos tiekimo tinklą, prioritetą teikiant į bendrą sistemą sujungiamiems aukštos energetinės klasės daugiabučiams namams ir administracinės paskirties pastatams.

320. Plėtoti gamtinių dujų infrastruktūrą, prioritetą teikiant savivaldybėms, kuriuose vystomi pramonės parkai ir LEZ. Integruoti Baltijos šalių ir Suomijos dujų rinkas į bendrą ES dujų rinką, sujungiant Lenkijos bei Lietuvos dujotiekius (GIPL projektas). Diversifikuoti dujų tiekimo šaltinius Lietuvoje ir kitose Baltijos šalyse bei didinti tiekimo saugumą ir patikimumą.

Neringos savivaldybės teritorijos ir jos dalių bendrasis planas

Visa Neringos savivaldybės teritorija priskirta įsteigtam Kuršių nerijos nacionaliniam parkui ir tvarkoma vadovaujantis Kuršių Nerijos nacionalinio parko tvarkymo planu. Bendrajame plane nebuvo nustatytos urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos.

Bendrajame plane Neringos savivaldybės teritorijoje inžinerinės infrastruktūros energetikos dalies (elektros, dujų ir šilumos tinklai) vystyme buvo numatyta:

- išspręsti Neringos energetikos problemą, susidariusią dėl buvusios orientacijos į elektrinį šildymą, energijos tiekimo nepatikimumo, vietinių energetinių išteklių stokos, racionalaus kuro šilumos gamybai nebuvimo;
- užtikrinti elektros energijos tiekimą gyventojams, įmonėms bei organizacijoms mažiausiomis išlaidomis, minimaliai neigiamai veikiant aplinką;
- padidinti elektros energijos tiekimo patikimumą;
- vartotojams pagal poreikį tiekti šiluminę energiją ekonomiškai pagrįstomis kainomis;
- užtikrinti vietinių energetinių išteklių prieinamumą šiluminės energijos gamybai.

Kuršių Nerijos nacionalinio parko tvarkymo planas

Kuršių Nerijos nacionalinio parko tvarkymo plane (toliau – Tvarkymo planas) nustatytos principinės nacionalinio parko tvarkymo koncepcijos nuostatos, atitinkančios darnaus vystymosi ideologiją.

Tvarkymo plane VIII skyriuje nustatytos gyvenamųjų vietovių ir infrastruktūros plėtros kryptys. Šilumos ūkyje pagrindinės inžinerinės teritorinės plėtros nuostatos yra šios:

- energetiniai ištekliai, kurie gali būti naudojami Neringos savivaldybės energijos poreikiams tenkinti, yra elektra, malkos, kitas biokuras ir geoterminė energija;
- prioritetinė Kuršių nerijos energetikos kryptis turėtų likti elektros energija;
- tikslinga toliau renovuoti šilumos punktus Nidoje ir Juodkrantėje ir keisti šilumines trasas šiose gyvenvietėse – skaidyti buvusio centralizuoto šildymo vamzdyno tinklus ir keisti juos į plieninius iš anksto izoliuotus bekanaliu būdu klojamus vamzdynus;
- kaip alternatyvūs aprūpinimo energija šaltiniai ateityje ribotai gali būti naudojami saulės energija ir Kuršių marių vandens šiluma. Vėjo jėgainių ar jų kompleksų statyba draudžiama;
- malkoms ruošti ir technologinėms medienos atliekoms tvarkyti netoli kirtaviečių, prie esamų kelių įrengiamos 0,5–1 hektaro ploto technologinės aikštelės.

Neringos savivaldybės strateginis plėtros planas 2021-2030 metams

3 Prioritetas. Efektyvus Neringos savivaldybės valdymas

3.3. tikslas. Kurti žaliosios savivaldybės modelį:

3.3.1. Uždavinys. Organizuoti tvarų ir efektyvų energetinių išteklių panaudojimą:

Nr.	Priemonės pavadinimas	Priemonės pasiekimo rodiklis	Įgyvendinimo laikotarpis	Atsakingos institucijos
3.3.1.1.	Daugiabučių modernizavimo programos parengimas ir kvartalinės renovacijos vykdymas	Parengta renovacijos programa – 1 vnt. Renovuotų daugiabučių skaičius – 5 vnt. Įgyvendinta kvartalinė renovacija – 1 vnt.	2021-2030	Neringos savivaldybės administracija (NSA)
3.3.1.2.	Atsinaujinančių energijos šaltinių plėtros vykdymas	Parengta studija ir priemonių planas – 1 vnt. Įgyvendintų projektų skaičius – 5 vnt. Atsinaujinančių išteklių panaudojimas viešojo sektoriaus infrastruktūroje – ne mažiau 80 proc.	2021-2030	NSA, Uždaroji akcinė bendrovė „Neringos energija“

Neringos savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planas iki 2030 m.

Veiksmų plane išanalizuotas ir apibendrintas savivaldybės teritorijoje esantis atsinaujinančių išteklių energijos (AIE) naudojimas CŠT bei AIE potencialas bendrai savivaldybėje:

- AIE dalis galutinės energijos suvartojime sudarė 48,67 %. Pagal Nacionalinę energetinės nepriklausomybės strategiją (NENS) Neringos savivaldybėje AIE dalis galutinės energijos suvartojime viršijo šalies užsibrėžtus tikslus – 2030 m. pasiekti 45 %. Savivaldybėje didelę įtaką AIE naudojime daro biokuro naudojimas, kuris tarp AIE rūšių sudaro 75,67 %, o bendrame energijos vartojime 25,40 %.
- Centralizuotai tiekiamos šilumos gamybai naudojamas biokuras bei aeroterminė energija bendrame pagamintos šilumos balanse siekia 78,96 %. Neringos savivaldybėje centralizuotas šilumos gamybos ir tiekimo paslaugas teikė UAB „Neringos energija“.
- Nustatytas AIE naudojimo potencialas pagal atskiras AIE rūšis: biokurą, biodujas, komunalines atliekas, saulės, vėjo, hidroenergijos, hidroterminės ir geoterminės energijos išteklius. Techninis potencialas siekia apie 27 ktne ir viršija savivaldybės metinius energijos poreikius (apie 5 ktne).
- Prognozuojama, kad Neringos savivaldybės energijos poreikiai iki 2030 m. padidės apie 22 %.
- Populiarūs įrenginiai šilumos gamybai – saulės kolektoriai ir vis plačiau šilumos gamybai naudojami šilumos siurbliai. Neringos savivaldybė AIE plano įgyvendinimui gali būti naudojami įvairūs AIE įrenginiai, jų kombinacijos.
- Tarp pagrindinių priemonių didinti energijos naudojimą iš AIE Neringos savivaldybėje yra siūlomas saulės energijos panaudojimas karšto vandens gamybai saulės kolektoriuose bei elektros energijos gamybai saulės šviesos elektrinėse įrengtose ant savivaldybei priklausančių pastatų stogų. Investicijos šioms priemonėms įgyvendinti – apie 0,235 mln. Eur. Įvykdžius šias investicijas savivaldybės AIE dalis padidėtų 0,8 %.
- Darant prielaidą, kad iki 2030 metų 70 % iškastinį kurą naudojančių namų ūkių šiluma bus aprūpinami iš AIE, AIE dalis savivaldybėje padidėtų beveik 12 %. Tai paliestų apie 440 namų ūkių ir bendros investicijos siektų apie 2,2 mln. Eur.

- CŠT gali būti diegiamos ir kitos priemonės didinančios AIE naudojimą, tokios kaip šilumos akumuliacinės talpos ar šiluma išgaunama iš nuotekų tinklų, tačiau Neringoje tokių technologijų panaudojimas ekonomiškai būtų neatsiperkantis dėl gyvenamųjų teritorijų išdėstymo, o tuo pačiu šiluminių trasų mažo tankio. Šiluminės energijos nuostolių mažinimui CŠT sistemoje gali būti diegiamas tinklo pritaikymas darbui žematemperatūriu režimu.
- Prie energijos vartojimo mažinimo ir energetinio efektyvumo didinimo prisideda pastatų modernizavimas juos apšiltinant, atnaujinant šildymo sistemas, tačiau tokios priemonės įtakos AIE daliai nedaro arba ši dalis yra minimali.

2.2. Koncepcijos alternatyvų prielaidos

Pagrindiniai veiksniai, lemiantys šilumos paklausos pokyčius:

- Šilumos vartotojų bazės mažėjimas – atsijungę nuo centralizuotos šilumos tiekimo sistemos šilumos vartotojai. Didžioji dalis pastatų Neringos savivaldybėje yra šildoma decentralizuotai. Centralizuotai šildoma: Nidoje – 38 daugiabučiai; Juodkrantėje – 8; Preiloje – 1. Prie CŠT tinklų prijungtų pastatų bendras plotas yra 45994 m^2, tačiau tik 58 proc. pastatų ploto yra šildoma iš CŠT sistemos.
- Šilumos vartotojų bazės energinio efektyvumo didėjimas – energetiškai neefektyvių pastatų renovacija. Neringos savivaldybė pagal renovuotų namų dalį yra 59 vietoje tarp 60 savivaldybių. 2015-2024 m. laikotarpiu renovuoti 0,8 proc. namų iš 125 potencialiai renovuojamų, t. y. 1 daugiabutis renovuotas iš E energetinio efektyvumo klasės į B ir tokiu būdu faktiškai pasiektas 61,6 proc. skaičiuojamųjų šiluminės energijos sąnaudų sumažėjimas (šalies vidurkis – 63,9 proc.): vidutinės šiluminės energijos sąnaudos prieš renovaciją sudarė 347,9 kWh/m^2, po renovacijos – 133,7 kWh/m^2. Renovacija sumažino ir metinį išmetamo ŠESD kiekį apie 29,4 t (šalies vidurkis – 62,9 tCO_2 ekv./metus). Šiuo metu savivaldybės teritorijoje renovuojami 4 daugiabučiai namai, t. y. suderinti investiciniai planai (*Informacijos šaltinis: https://renomap.apva.lt*).
- Klimato kaito įtaka – oro temperatūros didėjimas, mažinantis šildymo poreikį. Numatoma, kad vidutinė oro temperatūra lyginant su dabartine (7,4 °C) kils nuo 1,2 °C iki 2,8 °C. Didžiausias atšilimas numatomas žiemą (gruodžio – sausio mėn., 3,9–4,4 °C), mažiausias – pavasario pabaigoje ir vasaros pradžioje gegužės – liepos mėnesiais (nuo 1,9 iki 2,1 °C) (*Informacinis šaltinis: https://klimatokaita.lt/*).

Iš aukščiau išvardintų šildymo paklausą lemiančių veiksnių, reikšmingiausiai šilumos paklausą galintys įtakoti veiksniai yra šilumos vartotojų sumažėjimas ir energetiškai neefektyvių pastatų renovacija.

2.2.1. Alternatyva Nr. 1

Alternatyva Nr. 1 – nustatomi šie siektini parametrai:

- iki 2050 m. AEI dalį CŠT sektoriuje padidinti iki 100 proc.;
- iki 2050 m. renovuoti 60 procentų Ilgalaikėje renovacijos strategijoje suplanuoto renovuoti pastatų ploto;
- intensyviai urbanizuojamose teritorijose, apsirūpinimui šiluma prioritetą teikti centralizuoto šilumos tiekimo būdui;
- didinti centralizuotai tiekiamos šilumos gamybos, perdavimo ir vartojimo efektyvumą

Alternatyvoje Nr. 1 nustatomos **2 šilumos tiekimo zonos**:

1. Centralizuotoji šilumos tiekimo (CŠT) zona.
2. Vietinės šilumos tiekimo (VŠT) zona.

Centralizuotoji šilumos tiekimo (CŠT) zona nustatoma Nidoje ir Juodkrantėje. Vietinė šilumos tiekimo (VŠT) zona apima visas likusias Neringos savivaldybės urbanizuotas ir urbanizuojamas teritorijas nepatenkančias į CŠT.

Centralizuotoji šilumos tiekimo (CŠT) zona

Šioje zonoje apsirūpinimas šiluma numatomas iš CŠT sistemos.

Šilumos vartotojai turi teisę nutraukti šilumos ir (ar) karšto vandens pirkimo–pardavimo sutartis ir atjungti viso pastato šildymo ir (ar) karšto vandens sistemos įrenginius nuo šilumos tiekimo sistemos, jeigu atitinka Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 29 straipsnio 4 dalies nuostatas ir užtikrina įstatymo 29 straipsnio 5 dalies nuostatą. Tokiems pastatams numatomas šildymas naudojant elektros, geoterminės energijos ir kitus ekologiškai švarius šilumos šaltinius.

Šilumos tiekėjas turi pasiūlyti potencialiam šilumos vartotojui sudaryti šilumos ir (ar) karšto vandens pirkimo–pardavimo sutartį, jeigu atlikus ekonominius skaičiavimais CŠT objektui yra nenuostolingas.

Vietinės šilumos tiekimo (VŠT) zona

Šioje zonoje esami ir nauji vartotojai gali įsirengti vietines šildymo sistemas.

Aprūpinimo šiluma būdo ir kuro rūšių šilumos gamybai pasirinkimas vietinėje šilumos tiekimo zonoje reglamentuojamas Lietuvos Respublikos teisės aktais:

- iškastinio kieto ir skysto kuro vartojimo šilumos gamybai eliminavimas iki 2050 metų;
- neefektyvių biokuro gamybos šaltinių eliminavimas keičiant į efektyvius biokuro katilus ar elektros, geoterminės energijos ir kitus ekologiškai švarius šilumos šaltinius.

2.2.2. Alternatyva Nr. 2

Alternatyva Nr. 2 – nustatomi šie siektini parametrai iki 2050 m.:

- iki 2050 m. AEI dalį CŠT sektoriuje padidinti iki 100 proc.;
- iki 2050 m. renovuoti 60 procentų Ilgalaikėje renovacijos strategijoje suplanuoto renovuoti pastatų ploto;
- intensyviai urbanizuojamose teritorijose bei gretimose teritorijose, apsirūpinimui šiluma prioritetą teikti centralizuoto šilumos tiekimo būdui;
- didinti centralizuotai tiekiamos šilumos gamybos, perdavimo ir vartojimo efektyvumą.

Alternatyvoje Nr. 2 nustatomos **3 šilumos tiekimo zonos**:

1. Centralizuotoji šilumos tiekimo (CŠT) zona (Juodkrantėje, Nidoje).
2. Konkurencinė šilumos tiekimo (KŠT) zona (Juodkrantėje, Nidoje).
3. Vietinės šilumos tiekimo (VŠT) zona.

Centralizuotoji šilumos tiekimo (CŠT) zona ir konkurencinė šilumos tiekimo (KŠT) zona nustatoma Nidoje ir Juodkrantėje. Vietinė šilumos tiekimo (VŠT) zona apima visas likusias Neringos savivaldybės urbanizuotas ir urbanizuojamas teritorijas nepatenkančias į CŠT ir KŠT.

Centralizuotoji šilumos tiekimo (CŠT) zona

Šioje zonoje apsirūpinimas šiluma numatomas iš CŠT sistemos.

Šilumos vartotojai turi teisę nutraukti šilumos ir (ar) karšto vandens pirkimo–pardavimo sutartis ir atjungti viso pastato šildymo ir (ar) karšto vandens sistemos įrenginius nuo šilumos tiekimo sistemos, jeigu atitinka Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 29 straipsnio 4 dalies nuostatas ir užtikrina įstatymo 29 straipsnio 5 dalies nuostatą. Tokiems pastatams numatomas šildymas naudojant elektros, geoterminės energijos ir kitus ekologiškai švarius šilumos šaltinius.

Šilumos tiekėjas turi pasiūlyti potencialiam šilumos vartotojui sudaryti šilumos ir (ar) karšto vandens pirkimo–pardavimo sutartį, jeigu atlikus ekonominius skaičiavimais CŠT objektui yra nenuostolingas.

Konkurencinė šilumos tiekimo (KŠT) zona

Ši zona apima teritorijas, kurios yra gretimos esamai CŠT infrastruktūrai ir yra galimybė prijungti prie CŠT.

Šioje zonoje galimi šildymo būdai: CŠT sistema arba šilumos vartotojai gali įsirengti vietinę šildymo sistemą naudojant elektros, geoterminės energijos ir kitus ekologiškai švarius šilumos šaltinius.

Konkurencinėje šilumos tiekimo zonoje gali būti numatyta aprūpinti šiluma iš vietinių šilumos šaltinių, jeigu šilumos tiekėjas pareiškia, kad nėra techninių galimybių aprūpinti vartotoją iš centralizuoto šilumos tiekimo sistemos arba atliktais ekonominiais skaičiavimais centralizuotas šilumos tiekimas nagrinėjamam objektui nuostolingas. Tokiu atveju, šilumos vartotojams suteikiama teisė įsirengti vietinę šildymo sistemą, pasirenkant elektros, geoterminės energijos ir kitus ekologiškai švarius šilumos šaltinius. Ekonominius skaičiavimus turi atlikti objektų vystytojai kartu su šilumos tiekėju.

Šilumos tiekėjas turi pasiūlyti potencialiam šilumos vartotojui sudaryti šilumos ir (ar) karšto vandens pirkimo–pardavimo sutartį, jeigu atlikus ekonominius skaičiavimais centralizuotas šilumos tiekimas objektui yra nenuostolingas.

Vietinės šilumos tiekimo (VŠT) zona

Šioje zonoje esami ir nauji vartotojai gali įsirengti vietines šildymo sistemas.

Aprūpinimo šiluma būdo ir kuro rūšių šilumos gamybai pasirinkimas vietinėje šilumos tiekimo zonoje reglamentuojamas Lietuvos Respublikos teisės aktais:

- iškastinio kieto ir skysto kuro vartojimo šilumos gamybai eliminavimas iki 2050 metų;
- neefektyvių biokuro gamybos šaltinių eliminavimas keičiant į efektyvius biokuro katilus ar elektros, geoterminės energijos ir kitus ekologiškai švarius šilumos šaltinius.

2.2.3. Išimtys, galiojančios visoje planuojamoje teritorijoje, nepriklausomai nuo nustatytos zonos bei reglamento

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 8 straipsnio 5 punktu, elektros, geoterminės energijos ir kiti ekologiškai švarūs šilumos šaltiniai tinkami naudoti visoje savivaldybės teritorijoje.

Specialiojo plano sprendiniai nėra privalomi Kultūros paveldo objektams. Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose bei jų apsaugos zonose taikomi paveldosaugos ir tvarkymo reikalavimai, nustatyti kultūros paveldo objektų apsaugos reglamentais, šių objektų apsaugos specialiaisiais planais ir kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Esant prieštaravimui tarp kultūros paveldo objektų tvarkymą reglamentuojančių dokumentų sprendinių ir šio specialiojo plano sprendinių, šio specialiojo plano sprendiniai nėra taikomi.

Specialiojo plano reglamentas nėra taikomas vartotojams, kurie iki plano patvirtinimo dienos turėjo galiojančias prisijungimo sąlygas ir (ar) projektinę dokumentaciją ir (ar) vykdė veiklą.

Jeigu galiojančio žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumento sprendiniai neatitinka parengto Neringos savivaldybės šilumos ūkio infrastruktūros specialiojo plano sprendinių, galiojantis žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentas neprivalo būti keičiamas ar koreguojamas ir galioja neterminuotai. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 50 straipsnio nuostatomis, galiojantys žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentai gali būti keičiami ar koreguojami aukštesnio lygmens kompleksinio teritorijų planavimo organizatoriaus iniciatyva ir lėšomis.

2.3. Alternatyvų palyginimas

Alternatyvų palyginimas pateiktas **2.1 lentelėje**.

2.1. lentelė. Alternatyvų palyginimas

Rodiklis	Šildomas plotas, m^2	Per šildymo sezoną suvartota šiluma, MWh	Planuojamas šildomas plotas CŠT (pokytis), m^2	Planuojamas šilumos suvartojimas CŠT, MWh	Planuojamas šildomas plotas KŠT (pokytis), m^2	Planuojamas šilumos suvartojimas KŠT, MWh
Alternatyva Nr. 1						
Nida	23997	2652	28257 (+4260)	3163 (+511)	0	0
Juodkrantė	3112	507	3112	507	0	0
Iš viso	**27109**	**3159**	**31369**	**3670**	**0**	**0**
Alternatyva Nr. 2						
Nida	23997	2652	28257 (+4260)	3163 (+511)	44679 (+16422)	5150 (+1987)
Juodkrantė	3112	507	3112	507	4196 (+1084)	638 (+131)
Iš viso	**27109**	**3159**	**31369**	**3670**	**48875**	**5788**

2024 m. gruodžio 19 d. Neringos savivaldybės taryba sprendimu Nr.T1-374 „Dėl uždarosios akcinės bendrovės „Neringos energija“ tiekiamos šilumos kainų dedamųjų nustatymo“ nuo 2025 m. sausio 1 d. patvirtino šilumos vienanarę kainą – 12,06 Euro ct/kWh be PVM. Įgyvendinus Alternatyvos Nr. 1 sprendinius, prognozuojama, kad šilumos kaina gali sumažėti iki 11,02 Euro ct/kWh be PVM, t. y. kaina gali sumažėti apie 9 proc. Įgyvendinus Alternatyva Nr. 2, prognozuojama, kad šilumos kaina gali sumažėti iki 9,18 Euro ct/kWh be PVM, t. y. kaina gali sumažėti apie 24 proc.

Neringos savivaldybėje prie CŠT tinklų prijungtų pastatų bendras plotas yra 45994 m^2, tačiau tik 58 proc. pastatų ploto yra šildoma iš CŠT sistemos. Jeigu būtų šildomas pastatų bendras plotas iš CŠT sistemos, tai būtų sunaudota 5672 MWh per šildymo sezoną. 2024 m. buvo sunaudota 3208 MWh, t. y. 56 proc. viso galimo poreikio. Galima daryti išvadą, kad 44 proc. pastato yra šildoma decentralizuotai.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 29 straipsnio 3 dalimis, kai pakeičiamas ne viso pastato šildymo ar apsirūpinimo karštu vandeniu būdas, nuo statybos užbaigimo akto surašymo momento laikomos nutrauktomis to pastato butų ir kitų patalpų, kurių šildymo būdas pakeistas, savininkų ir šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjo sutartys. Šių butų ir kitų patalpų savininkai vadovaudamiesi Tarybos nustatytais metodais, šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjams kiekvieną mėnesį apmoka už jiems tenkančią pastato bendrosioms reikmėms sunaudotos šilumos dalį.

Atsižvelgus į tai, kad savivaldybės taryba neturi teisės vienašališkai nustatyti abonentinio mokesčio už atsijungimą nuo centralizuotos šilumos tiekimo sistemos, nes toks mokestis nėra numatytas nei Šilumos ūkio įstatyme, nei kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose šilumos tiekimą, tačiau atsijungusiems nuo centralizuoto šildymo sistemos butų savininkams vis tiek gali būti taikomas mokestis už šilumą, suvartotą bendrojo naudojimo patalpoms šildyti, jeigu šioms patalpoms šildymas nenutrauktas.

Atlikus preliminarius skaičiavimus, nustatyta, kad padidinus tarifą už bendro naudojimo patalpų šildymą iki 17,96 ct/kWh (vietoj 12,06 ct/kWh), šildymo kaina galėtų sumažėti iki 10 proc.; padidinus iki 23,85 ct/kWh, šildymo kaina galėtų sumažėti iki 20 proc.

Pasiūlius sudaryti šilumos ir (ar) karšto vandens pirkimo–pardavimo sutartį potencialiam šilumos vartotojui, kuris yra atsijungęs nuo centralizuotosios šilumos sistemos, šildymo kaina sumažėtų iki 11,56 ct/kWh, jeigu prisijungtų 10 proc. atsijungusių vartotojų; 11,13 ct/kWh, jeigu prisijungtų 20 proc. atsijungusių vartotojų; 10,74 ct/kWh, jeigu prisijungtų 30 proc. atsijungusių vartotojų (**žr. 2.2 lentelę**).

2.2 lentelė. Atsijungusių potencialių vartotojų prijungimas prie CŠT vertinimas

Rodiklis	Šildomas plotas, m^2	Per šildymo sezoną suvartota šiluma, MWh	Prijungia-mas plotas, m^2	Papildomas poreikis (MWh)	Bendras poreikis, MWH	Kaina, ct/kWh	Kainos pokytis, %
0 proc.	27109	3159	-	-	27109	12,06	-
10 proc.	27109	3159	1932	238	34460	11,56	4
20 proc.	27109	3159	3864	476	3684	11,13	8
30 proc.	27109	3159	5795	715	3923	10,74	11

Lentelėje 2.3 pateikiama Neringos savivaldybės šilumos ūkio efektyvumo didinimo kryptys iki 2050 m.

2.3. lentelė. Efektyvumo didinimo kryptys iki 2050 m.

Eil. Nr.	Sektorius	Efektyvumo didinimo kryptys
1	Centralizuotas šildymas	Centralizuotos šilumos tiekimo sistemų (CŠT) plėtra ten, kur ekonomiškai pagrįsta. Gamybos struktūros optimizavimas. Tiekimo nuostolių mažinimas. Išmanioji kontrolė ir valdymas. Pastatų renovacija. AEI dalis CŠT sektoriuje – 100 proc. Skatinti AEI panaudojimą CŠT šilumos energijai gaminti įvertinant saulės energiją naudojančių technologijų, šilumos siurblių ir šilumos saugyklų panaudojimo galimybes.
2	Decentralizuotas šildymas – namų ūkiai	Potencialių vartotojų prijungimas prie esamos CŠT sistemos. Iškastinio kuro vartojimo eliminavimas. Neefektyvių biokuro gamybos šaltinių eliminavimas.
3	Decentralizuotas šildymas – paslaugų sektorius	

Atsižvelgiant į šildymo sektoriui nustatytus tikslus, įgyvendinus Alternatyvą Nr. 1 ar Alternatyvą Nr. 2, tikėtina, kad šilumos sektoriaus strateginiai tikslai būtų pasiekti iki 2050 metų.

2.4. Šilumos ūkio infrastruktūros plėtros finansavimo šaltiniai ir įgyvendinimas

Šilumos ūkio priemonėms finansuoti ir specialiuosiuose šilumos ūkio planuose detalizuotiems šilumos ūkio plėtros ir modernizavimo veiksmams įgyvendinti gali būti skiriamos:

1) Europos Sąjungos paramos lėšos;

2) valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų asignavimai;

3) fizinių ir juridinių asmenų lėšos;

4) kitos lėšos, gautos Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Savivaldybės ir (ar) šilumos tiekėjai privalo užtikrinti trūkstamą finansavimą šilumos ūkio priemonėms įgyvendinti. Jeigu savivaldybės ir (ar) šilumos tiekėjai neužtikrina šių priemonių įgyvendinimo nustatytais terminais, Vyriausybė Energetikos ministerijos siūlymu teikia pasiūlymus savivaldybėms dėl šių priemonių įgyvendinimo, įskaitant pasiūlymus dėl papildomo finansavimo užsitikrinimo būdų, arba priima sprendimą dėl reikiamų finansinių investicijų, jų paskirstymo tvarkos ir būdo.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo 2 str. 1 dalimi, šilumos perdavimo tinklai yra inžinerinė savivaldybės infrastruktūra.

Atsižvelgus į tai, kad Neringos savivaldybės teritorijos ir jos dalių bendrojo plano koregavime, nustatant prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros teritorijas (T00090132, 2023 m.) šilumos perdavimo tinklai nėra priskirti prioritetiniai infrastruktūrai, tačiau vadovaujantis 2021 m. balandžio 29 d. Neringos savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-59 „Dėl Neringos savivaldybės infrastruktūros pripažinimo prioritetine kriterijų ir Neringos savivaldybės infrastruktūros pripažinimo prioritetine tvarkos aprašo patvirtinimo“ gali būti pripažinti prioritetine infrastruktūra. Tarybos sprendimu nustatyta, kad savivaldybės infrastruktūrą, kuri atitinka 2021 m. balandžio 29 d. sprendimu Nr. T1-59 numatytus savivaldybės infrastruktūros pripažinimo prioritetine kriterijus (vieną iš jų), savivaldybės taryba turi teisę, bet ne pareigą, sprendimu pripažinti prioritetine Neringos savivaldybės infrastruktūros pripažinimo prioritetine tvarkos aprašo nustatyta tvarka.

Prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtra finansuojama iš:

1) Programos lėšų dalies, sudarytos iš prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokų;

2) kitų savivaldybės biudžeto lėšų ir (ar) kituose įstatymuose nustatytais atvejais – iš savivaldybės infrastruktūros valdytojų lėšų;

3) privačių savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus (iniciatorių), įgyvendinančio (įgyvendinančių) prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtrą pagal savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį, lėšų, kompensuojamų šio įstatymo 13 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatyta tvarka;

4) kituose įstatymuose nustatytų programų lėšų.

Neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtra finansuojama iš:

1) Programos lėšų dalies, kuri yra sudaryta iš neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokų ir viršija lėšų poreikį kompensacijoms už savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus lėšomis įrengtą neprioritetinę savivaldybės infrastruktūrą mokėti;

2) privačių savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus (iniciatorių), įgyvendinančio (įgyvendinančių) neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtrą pagal savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį, lėšų, kompensuojamų šio įstatymo 13 straipsnio 2 ir 4 dalyse nustatyta tvarka;

3) kitų savivaldybės biudžeto lėšų ir (ar) kituose įstatymuose nustatytais atvejais – iš savivaldybės infrastruktūros valdytojų lėšų;

4) kituose įstatymuose nustatytų programų lėšų.

Neringos savivaldybės taryba įgyvendindama Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo 4 straipsnio 2 dalies reikalavimus, 2021 m. balandžio 29 d.

sprendimu Nr. T1-61 „Dėl Neringos savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos tarifo nustatymo ir Neringos savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos mokėjimo ir atleidimo nuo jos mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatė savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos tarifą visų paskirčių statiniams – 30 Eur už kv. m.

4. BRĖŽINIAI

1 brėžinys. Koncepcija. Alternatyva Nr. 1. Juodkrantė M 1:5 000

2 brėžinys. Koncepcija. Alternatyva Nr. 2. Juodkrantė M 1:5 000

3 brėžinys. Koncepcija. Alternatyva Nr. 1. Nida M 1:5 000

4 brėžinys. Koncepcija. Alternatyva Nr. 2. Nida M 1:5 000

NERINGOS SAVIVALDYBĖS ŠILUMOS ŪKIO INFRASTRUKTŪROS SPECIALUSIS PLANAS KONCEPCIJA

2 alternatyva

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

Siūloma šilumos tiekimo teritorija
- centralizuoto aprūpinimo šiluma zona (CŠT)
- konkurencinio aprūpinimo šiluma zona (KŠT)
- vietinės šilumos tiekimo zona (VŠT)

Centralizuotojo šilumos tiekimo infrastruktūra
- esama katilinė

Šilumos perdavimo tinklai
- esami šilumos perdavimo tinklai (tikslūs, šiuo planu nustatomos ir įteisinamos apsaugos zonos)

Centralizuotojo šilumos tiekimo vartotojai/abonentai
- fizinis asmuo
- juridinis asmuo

Naudingųjų iškasenų telkinys
- prognozinis

Saugomos teritorijos
- draustinis
- parkas
- buveinių apsaugai svarbi teritorija
- paukščių apsaugai svarbi teritorija

Nekilnojamosios kultūros vertybės
- kultūros vertybė (taškinis objektas)
- kultūros vertybė (plotinis objektas)
- kultūros vertybės apsaugos zona

Vandenvietė ir jos apsaugos zona
- vandenvietė
- 1-oji (griežto režimo) apsaugos juosta
- 2-oji (mikrobinės taršos apribojimo) juosta
- 3-oji A (cheminės taršos apribojimo) juosta

Susisiekimo infrastruktūra
- krašto kelias
- vietinės reikšmės kelias
- kiti keliai

Kiti žymėjimai
- vandenų teritorijos
- miško žemė
- valstybinės reikšmės miškas

Atestato Nr.	UAB „Daugėla“ A. Smetonos 8-2, 01115 Vilnius Tel./faks.: (8 5) 273 3385				**NERINGOS SAVIVALDYBĖS ŠILUMOS ŪKIO INFRASTRUKTŪROS SPECIALUSIS PLANAS**
TVP 0110	Proj. vadovas	N. Gerdvilis	2025-12		**KONCEPCIJA JUODKRANTĖ M 1:5 000** — Laida
	Vykdytojas	Dr. G. Sakalauskienė	2025-12		1
	Vykdytojas	D. Radzevičienė	2025-12		Lapas / Lapų sk.
SP	Užsakovas: Neringos savivaldybės administracija				1 / 1

NERINGOS SAVIVALDYBĖS ŠILUMOS ŪKIO INFRASTRUKTŪROS SPECIALUSIS PLANAS
KONCEPCIJA

2 alternatyva

1994 metų Lietuvos koordinačių sistema

Duomenų šaltiniai:
ORT10LT ©Nacionalinė žemės tarnyba prie LR aplinkos ministerijos, 2024
GRPK duomenys @LR aplinkos ministerija, 2025
LR miškų valstybės kadastro duomenys @LR aplinkos ministerija, 2025
LR nekilnojamojo turto registro duomenys @VĮ Registrų centras, 2025
Lietuvos geologijos tarnyba prie LR aplinkos ministerijos, 2025
Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, 2025
Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie LR aplinkos ministerijos, 2025

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

Siūloma šilumos tiekimo teritorija
- centralizuoto aprūpinimo šiluma zona (CŠT)
- konkurencinio aprūpinimo šiluma zona (KŠT)
- vietinės šilumos tiekimo zona (VŠT)

Centralizuotojo šilumos tiekimo infrastruktūra
- (K) UAB „Neringos energija" katilinė

Šilumos perdavimo tinklai
- esami šilumos perdavimo tinklai (tikslūs, šiuo planu nustatomos ir įteisinamos apsaugos zonos)
- esami šilumos perdavimo tinklai (netikslūs, apsaugos zonos nenustatomos)
- planuojami rekonstruoti

Centralizuotojo šilumos tiekimo vartotojai/abonentai
- fizinis asmuo
- juridinis asmuo

Kiti objektai
- (A) UAB „Neringos energija" aptarnaujama autonominė katilinė
- (A) kita autonominė katilinė

Nekilnojamosios kultūros vertybės
- kultūros vertybė (taškinis objektas)
- kultūros vertybė (plotinis objektas)
- kultūros vertybės apsaugos zona

Saugomos teritorijos
- gamtos paveldo objektas
- draustinis
- parkas
- buveinių apsaugai svarbi teritorija
- paukščių apsaugai svarbi teritorija
- buferinė apsaugos zona

Susisiekimo infrastruktūra
- krašto kelias
- rajoninis kelias
- vietinės reikšmės kelias
- kiti keliai

Kiti žymėjimai
- vandenų teritorijos
- miško žemė
- valstybinės reikšmės miškas

Atestato Nr.	UAB „Daugėla“ A. Smetonos 8-2, 01115 Vilnius Tel./faks.: (8 5) 273 3385				**NERINGOS SAVIVALDYBĖS ŠILUMOS ŪKIO INFRASTRUKTŪROS SPECIALUSIS PLANAS**
TVP 0110	Proj. vadovas	N. Gerdvilis	2025-12		**KONCEPCIJA NIDA M 1:5 000** — Laida 1
	Vykdytojas	Dr. G. Sakalauskienė	2025-12		
	Vykdytojas	D. Radzevičienė	2025-12		Lapas 1 / Lapų sk. 1
SP	Užsakovas: Neringos savivaldybės administracija				

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Neringos savivaldybė
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl pritarimo Neringos savivaldybės šilumos ūkio infrastruktūros specialiojo plano koncepcijos II alternatyvos sprendiniams
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-12-12 Nr. V13-201
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Egidijus Šakalys Direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-12-12 15:41
Parašo formatas	Ilgalaikio galiojimo (XAdES-XL)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-12-12 15:42
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2024-05-16 09:13 - 2029-05-15 23:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Rasa Dimšaitė Raštvedė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-12-12 15:43
Parašo formatas	Ilgalaikio galiojimo (XAdES-XL)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-12-12 15:43
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	SK ID Solutions EID-Q 2021E
Sertifikato galiojimo laikas	2025-02-24 11:16 - 2030-02-24 23:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	3
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	Neringos_silumos_ukio_SP_koncepcija_2025-07-04-1.pdf
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	1BRTVI~1.JPG
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	2BRTVI~1.JPG
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20251129.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2025-12-18)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2025-12-18 nuorašą suformavo Žydrūnė Stuopelytė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2025-12-18 Dokumentų valdymo sistema „Kontora“